

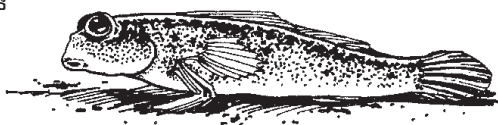
រុក្ខជាតិ ដំណើរ យារង គ្រោះ ថ្ម នាក់ ទៅ ដំនៃ ដី ខាង ជើង

ព្រំដើមកោងកាង

ពិពណ៌នាសហគមន៍រុក្ខជាតិ

ដើមកោងកាងដុះនៅតាមខ្ពស់ដុះតូចតាមទីកន្លែង និងខ្ពស់ដុះតូចតាមទីកន្លែង។ វាដុះនៅតំបន់ដៃចម្រើនជន់ដោយទឹកប្រចាំថ្ងៃ។

សហគមន៍ព្រំដើមកោងកាងអាចមានរុក្ខជាតិច្រើនប្រភេទតាំងពីដើមឈើ តាលព្រឹកុស (palms) ចូលរួមព្រឹកុសសម្បាប់លំអ (shrubs) រលូលី រុក្ខជាតិអាសាស (ឬរុក្ខជាតិដៃដុះលើរុក្ខជាតិដទៃទៀតជាទំរ) រុក្ខជាតិមួយដុះនៅតាមដុះ (samphires) សម្បាប់ និងបណ្តាញគុជាតិ (ferns)។ សហគមន៍នេះអាចប្រែប្រួលពីព្រំដើមកោងកាងទៅ

សត្វមាត់ស្មុតិបត្រីរស់នៅក្នុងព្រំដើមកោងកាង

ដីដៃមានចូលរួមព្រឹកុសសម្បាប់លំអ និង រុក្ខជាតិមួយដុះនៅតាមដុះនៅលើដីរាបមានជាតិអំបិល។

ដើមកោងកាងមានសមត្ថភាពបន្តស្ថិតិសសរដៃដៃអាចអោយវាដុះ និងបន្តតូចតាមខ្ពស់ខ្ពស់ដៃដៃអំណោយផល។ កិច្ចការជាតិអំបិលខ្ពស់ ការជន់ដោយជន់ទោរ និងកំលាំងទឹកលកសរបញ្ជាក់ពីលក្ខខណ្ឌដៃដៃនេះ។

រហាយនិងសារៈសំខាន់ជាសាកល

សហគមន៍ដើមកោងកាងនៃកំពង់ផែដារីន (Darwin Harbour) ស្ថិតនៅក្នុងចំណោមសហគមន៍ដៃដៃអាចអោយផល ចម្រើនជាងគេនៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី វាអោយយ៉ាងណាវាជាធនធានធម្មជាតិដៃដៃសំខាន់មួយនៅក្នុងប្រទេសនិងនៅក្នុងពិភពលោក។

ព្រំដើមកោងកាងគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃដីប្រមាណ ៣៨០០គីឡូម៉ែត្រការេនៅដៃដៃភាគខាងជើង។ ព្រំដើមកោងកាង រុក្ខជាតិមួយដុះនៅតាមដុះនិងដៃដៃរាបមានជាតិអំបិល (saltflats) ដៃដៃជាសមាសភាគដៃដៃសំខាន់របស់ប្រទេសអូស្ត្រាលីរបស់ដើមកោងកាងគ្របដណ្តប់លើដៃដៃសមុទ្ររបស់ដៃដៃ ចំនួន ៩៧០០គីឡូម៉ែត្រការេ។

បរិមាណដៃដៃជីវៈម៉ាស (biomass) ព្រំដើមកោងកាងទាំងនេះមានទំហំជាង៧៣លានតោននៃប្រភេទសត្វលើដៃដៃមានបរិមាណកាបូន (ដោយមិនគិតពីកាបូនដី) ប្រហែល២៦លានតោន។ បរិមាណកាបូននេះសម្រាប់និងការបញ្ចេញសំណល់ឧស្ម័នប្រចាំឆ្នាំពីឡានចំនួនប្រហែល ៨.១លាន។

តំបន់	ផ្ទៃដី (km2)	ភាគរយដៃដៃមកោងកាងក្នុងពិភពលោក
-------	--------------	------------------------------

ដៃដៃភាគខាងជើង	៣៨០០*	២.៤
ប្រទេសអូស្ត្រាលី	១៤ ៥១០	១០
ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី	៣០៦២០	១៩
ពិភពលោក	១៥៧០៥១	១០០

(* សំដៅទៅលើសមាសភាគព្រំដើមកោងកាងប្រមាណៈ មិនរាប់បញ្ចូលផ្ទៃដីសមុទ្រដៃដៃតាមដុះដៃដៃមានជាតិអំបិលមានទំហំប្រហែល៥៩០០គីឡូម៉ែត្រការេនៅក្នុងដៃដៃភាគខាងជើង)

ជាប្រវត្តិសាស្ត្រ ទំហំដៃដៃមកោងកាងនៅក្នុងដៃដៃភាគខាងជើងប្រែប្រួលចុះឡើយយ៉ាងខ្លាំងទៅតាមការប្រែប្រួលនៃវិសមុទ្រ។ ពេលប្រែប្រួលនៃវិសមុទ្របន្តិចម្តងៗ វាអាចនាំមកនូវការប្រែប្រួលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើរហាយ។

ហេតុអ្វីបានជាដើមកោងកាងមានសារៈសំខាន់?

ដើមកោងកាងផ្តល់ទីជំរកដល់ត្រីជាច្រើនប្រភេទសំរាប់បង្កាច់ និងបន្តពូជ និងដៃដៃម៉ាការពារធុនសមុទ្រពីសំណឹកនោះ ពេលមានដៃដៃរំខងទៅលើដៃដៃយល់ព្រួយ និងព្រួយស្លឹកកូលន។ វាក៏ជាធនធានដៃដៃមានតម្លៃសំរាប់ផលប្រយោជន៍វិស្វកម្មសាស្ត្រ អប់រំនិងការកំសាន្តដៃដៃ។ វាជាផ្នែកមួយដៃដៃសំខាន់សំរាប់ប្រជាជនជាតិ ដៃដៃ។

ដើមកោងកាងទូទាំងសត្វដៃដៃមានលក្ខណៈពិសេសខ្លាំង (highly specialised animals) រាប់បញ្ចូលទាំងប្រភេទសត្វជាច្រើនដៃដៃមិនមាននៅកន្លែងដៃដៃណាផ្សេង។ សត្វរស់នៅក្នុងព្រំដើមកោងកាងដៃដៃខ្ពស់ដៃដៃក៏គឺជាមួយ yellow white-eye, chestnut rail, black butcherbird, mangrove gerygone, mangrove robin, white-breasted whistler និង mangrove golden whistler។

ព្រំដើមកោងកាងមានសត្វខ្លាំងមួយចំនួនក្នុងលក្ខខណ្ឌដៃដៃមានកិច្ចការអំបិលខ្ពស់ ការជន់ដោយជន់ទោរ និងកំលាំងទឹកលកសរ

បុរាណសត្វព្រំដែនកំហែងខ្ពស់ផ្តល់កំរិតខ្ពស់ទៀតរួមមាន false water-rat, mudskipper, mangrove monitor និងពស់មួយក្រុមរួមទាំង the white-bellied mangrove snake។

ព្រំដែនកំហែងជាទីជំរកបន្តត្រូវបានដឹងមានសារៈសំខាន់សំរាប់ត្រីជាច្រើននិងបុរាណសត្វក្នុងតំបន់ដែលមានតម្លៃសំរាប់ពាណិជ្ជកម្ម។

ព្រំដែនកំហែងផ្តល់ទីជំរកបណ្តោះអាសន្ន និងអចិន្ត្រៃយ៍ដល់សត្វសមុទ្រនិងសត្វទៅលើដីជាច្រើន។ សត្វសមុទ្ររដលៃគេច្រើនប្រទះឃើញមានដូចជា ខ្យង លាសសមុទ្រអុកច្វីស (octopus) ក្រាម និងព្រោះសំបកពាណិក្រូហមត្រីជាច្រើនបុរាណសត្វ និងក្រពើទឹកប្រាំង។

ទោះបីជាសំណុំការរស់របស់បុរាណសត្វមានច្រើនត្រូវបានគេយល់ឃើញថាទទួលបានការគាំទ្រកំហែងក្នុងព្រំដែនកំហែង មិនមានសំណុំការរស់ណាដែលជួបប្រទះការគាំទ្រកំហែងនេះជាចំបងទៅក្នុងទីជំរកបុរាណសត្វទេនោះឡើយ។ សត្វជាច្រើនបុរាណសត្វទៅលើដីប្រើព្រំដែនកំហែងជាទីជំរកបន្តថែទាំត្រូវបានស្តារឡើងក្នុងប្រទេសដែលជាម្ចាស់ស្រុក កប្បក ប្រជុំរៀន ល្ងាច កងកែប្រែ និងបក្សី។

ដីមានជាតិអាស៊ីតស៊ុលហ្វាត

សហគមន៍ព្រំដែនកំហែងផ្តល់ស្ថានភាពជាប់ទៅនឹងភក់ពាក់កណ្តាលរៀន (semi fluid mud)។ ភក់នេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការរកកើតនៃអង្គដែរនិងស្រទាប់ដែលនាំមកចូលក្នុងព្រំដែន និងទទួលបានពេលវេលាជាច្រើនឆ្នាំ។ ប្រសិនបើមានភក់នេះ នោះវាមានសក្តានុពលអាចក្តៅជាអាស៊ីត។

ដីមានជាតិអាស៊ីតស៊ុលហ្វាតគឺជាឈ្មោះសាមញ្ញដែលត្រូវបានដាក់ឱ្យដល់ទៅអោយដឹងដល់មានស៊ុលផាតដែរ(iron sulfides)។ នៅពេលដែលស៊ុលផាតនេះប៉ះពាល់ជាមួយខ្យង ខ្យងរលួយដូចជាតាមរយៈការកាប់កាយព្រំដែនឬការដឹកនោះវានឹងផ្ទុកអ៊ុកស៊ីតកម្មដើម្បីបង្កកើតជាអាស៊ីតស៊ុលហ្វិក (sulfuric acid) ។

អាស៊ីតស៊ុលហ្វិកអោយប៉ះពាល់សុខភាពត្រី រុក្ខជាតិ និងសត្វជាច្រើនទៀត។ អាស៊ីតស៊ុលហ្វិកដែលបានបង្កើតឡើងក៏អាចរលាយរូបធាតុជាច្រើនដែលមនុស្សសង្កេតឃើញដូចជាបត្រ ដំកែប្រែ និងលំហូរធាតុមួយចំនួនទៀត។

ការគាំទ្រកំហែងដល់ព្រំដែនកំហែង

ការអភិវឌ្ឍន៍ទៅតំបន់ធុនដូចជាដារីនហាប៊ី (Darwin Harbour) មានសក្តានុពលធ្វើអោយគុណភាពស្ថានភាពអាក្រក់របស់សហគមន៍ព្រំដែនកំហែងប្រែប្រួល។ តំបន់ព្រំដែនកំហែងមួយចំនួនត្រូវបានគោរព (កាប់កាយព្រំដែនឬចាក់ដីបំពេញ) ដើម្បីសាងសង់អាគារសំរាប់រស់នៅនិងឧស្សាហកម្ម កំពង់ផ្លូវសំរាប់នាវាទេសចរណ៍ (marinas) និងមណ្ឌលផ្ទះ (wharf precincts)។

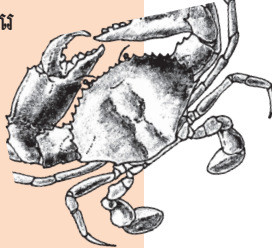
ការបណ្តុំឡើងនៃកំរិតសមុទ្រក្នុងព្រំដែនកំហែងអាចកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងដោយការខ្វះខាតទៅតំបន់ទឹកលើរួមទាំងការកាប់កាយព្រំដែននិងការសាងសង់។

កំណើនកំរិតល្អប្រាប់ម៉ត់និងដីក្នុងព្រំដែនកំហែងអាចនាំអោយមានការផ្តល់ចុះគុណភាពទឹកនិងកំរិតអុកស៊ីហ្សែនដែលរលាយ។ ការប៉ះពាល់នេះអាចបំផ្លាញរុក្ខជាតិ ជីវិតសត្វលើដីជាបន្តបន្ទាប់វានឹងប៉ះពាល់ទៅដល់បណ្តាញចំណីអាហារ (food webs)។ ភាពពុលជាច្រើនបុរាណសត្វធ្វើអោយប៉ះពាល់ដល់សហគមន៍

ព្រំដែនកំហែង។ បុរាណសត្វព្រំដែនកំហែងដែលដឹងមានលំហូរទឹកភ្លៀងដល់មិនបានចុះ (stormwater runoff) ការហូរចេញពីលូទឹកស្អុយ (sewage discharges) ការសាយភាយកំដៅ (thermal discharges) លំហូរកត្តាចង្កុរ (pesticide runoff) និងសំរាម។ ព្រំដែនកំហែងក៏ងាយទទួលបានការរងគ្រោះពីបុរាណសមុទ្រដូចជាសំរាម ឧបករណ៍ស្ទូចត្រីដែលគេចោលចោលនិងប្រេង។ ព្រំដែនកំហែងនោះមាត់ទទួលបានអោយនឹងទទួលបានគ្រោះពីការបំបែកទាញទឹកប្រើប្រាស់ដោយការផ្ទុកទឹកបំបែក។

តើយើងអាចធ្វើអ្វីបានដើម្បីអភិរក្សព្រំដែនកំហែង?

- វិនិច្ឆ័យការរំខាននិងការអភិវឌ្ឍន៍ទៅតំបន់ធុនដល់ការអនុវត្តច្បាប់ចម្លងចំណែកដោយៈ
- ការពារមិនអោយមានភាពពុលទៅលើដីនិងក្នុងសមុទ្រពីទឹកនិងនាវា
- កាត់បន្ថយបរិមាណកំដៅដែលហូរចូលចូលទឹកនិងតំបន់ធុនដោយទប់ស្កាត់សំណឹក
- គ្រប់គ្រងសម្រៅច្រវែង និងសត្វព្រំដែន

ក្រាមថ្ម

ឯកសារយោងនិងឯកសារសំរាប់អានបន្ថែមទៀត

គោលការណ៍ណែនាំអំពីការកាប់ដុតព្រំដែន nt.gov.au/property/land-clearing/apply-to-clear-freehold-land

កន្លែងអភិរក្សដែលមានសារៈសំខាន់ nt.gov.au/environment/environment-data-maps/important-biodiversity-conservation-sites/conservation-significance-list

បុរាណសត្វដែលទទួលបានការគាំទ្រកំហែង denr.nt.gov.au/about/flora-and-fauna-division

គម្រោងផែនការរបស់ដីភាគខាងជើង nt.gov.au/property/building-and-development/northern-territory-planning-scheme

សន្ទនីកព័ត៌មានការពិគ្រោះសង្ខេបទៀតលើស៊ីរីន

ព្រំដែនទឹកភ្លៀងមូសុង សហគមន៍រុក្ខជាតិលើកំរាលខ្ពស់ ព្រំដែនត្រី រុក្ខជាតិដុះតាមមាត់ទន្លេប្រេង

ព័ត៌មានបន្ថែម

Department of Environment and Natural Resources
Rangelands Division
ទូរស័ព្ទ: 08 8999 3631
nt.gov.au/environment/soil-land-vegetation/native-vegetation
Rangelands Division
ទូរស័ព្ទ: 08 8995 5000
denr.nt.gov.au/about/flora-and-fauna-division